

# جام جم

هوشنگ جاوید در گفت‌وگو با «جام جم»:

**مُسکِن؛ تنها تجویز دولت‌ها  
برای موسیقی نواحی است**



۱۱



در گفت‌وگوی «جام جم» با برنامه‌سازان و مستندسازان بررسی شد

## فرش قرمز رسانه ملی برای سینما حقیقت

۸



در گفت‌وگوی «جام جم» با فرشاد افشین پور، مستندساز بررسی شد

**تجربه ۵ مستند بلند در دنیای وحشی زاگرس**

سینما



گفت‌وگوی «جام جم» با سردبیر و تهیه‌کننده برنامه «نقش جهان»

**نقشه‌ای برای شناخت بهتر جهان**

رسانه

گزارش

روایتی از دیدار اعضای شورای انقلاب فرهنگی با رهبر انقلاب

## پاسداری از همه ایران؛ از خاک تازدهن و مغز و رویا



اعماق فطرت انسان‌ها؛

این شکلی نگاه کردن به موضوع، عرصه میدان را مشخص می‌کند. گستره عملیات هر آنجایی می‌شود از آذهان و مغزها که مورد طمع قرار گرفته یا غبار زمان بر آن نشسته یا مورد غفلت نیروهای خودی قرار گرفته. محدود به دولت یا حاکمیت هم نیست که اصلا در این نگاه، مردم و دولت و حاکمیت از هم جدا نیستند؛ «من در صحبت با دوستان در دولت، اشاره کردم به بازسازی انقلابی ساختار فرهنگی کشور؛ (۱) گفتیم که ساختار فرهنگی کشور یک بازسازی انقلابی لازم دارد. اولاً مردم، «ساختار فرهنگی کشور» است، یعنی جامعه، نه ساختار فرهنگی دولت. این‌که ساختارهای فرهنگی دولت، یعنی مثلاً ادارات و نسبتشان چه جوری باشد، این مورد بحث نیست؛ یعنی ذهنیت جامعه، فرهنگ جامعه. یعنی همان طور که عرض کردم، آن نرم افزاری که در جامعه دارد کار می‌کند و دست افراد، زبان افراد، مغز افراد، امکانات افراد، ثروت افراد بر اساس این نرم افزار دارد به کار می‌افتد، باید درست بشود، باید ساختار انقلابی‌اش تجدید بشود. «۱۴۰۱/۰۹/۱۵»

است یا می‌گوید قانون غلط است، بالاخره با مقدمات گوناگونی به این نتیجه می‌رسد که آفانمی شود کار کرد. «۱۴۰۱/۰۹/۱۵»

**ذهن و مغز در حکم خاک و وطن**

کارکرد شورای عالی انقلاب فرهنگی یا به تعبیر دقیق‌تر رهبر انقلاب، قرارگاه شورای عالی انقلاب فرهنگی حالا و در چنین فضایی اهمیت دوچندان می‌یابد. خاک و ناموس و مام وطن برای شورا می‌شود ذهن‌ها و مغزها، ذهن‌ها و مغزهایی که چون در بوم و بر موجد پرورش یافته‌اند، لاجرم نسبتی هم با توحید دارند و لاجرم‌تر اعمالی هم که از آنها سر می‌زند و ساطع می‌شود هم باید نسبتی با توحید داشته باشد. اصلا انقلاب اسلامی و خمینی کبیر هم آمد که همین عهد قدیمی بشر را تذکر و یادآوری کند؛ همین نسبت و بنیان‌های نهان در

شکافتن اقیانوس مشکلات و معضلات و جلو رفتن کشتی را هم می‌بیند؛ «یأس به معنای واقعی کلمه، یک آفنی است مثل آفانی که به گیاهان و به درختان و مانند اینها می‌خورد و خشک می‌کند و درخت را از رشد و از طراوت می‌اندازد. بنابراین این گزاره مثلاً باید از بین برود. «۱۴۰۱/۰۹/۱۵»

بالای صفحه دفترچه یادداشتی می‌نویسم باز هم «امید». واژه‌ای که بسامد تکرارش در چند ماه اخیر در حسینیه امام خمینی (ره) خیلی بالا رفته. فرقی هم ندارد مخاطب سخن مردم عادی باشند از قم و اصفهان یا دانش‌آموزان یا کارگزاران جمهوری اسلامی. وقتی تیغ تجزیه‌طلبی و کودتا و جنگ و فشار و تحریم - با همه زخم‌هایی که زده و می‌زند- نتوانست تو را از پای بندد از لاجرم ایلیس به ذهن و مغز و امیدت پنجه می‌اندازد که اینجا اگر تسلیم شدی، حتی قدرت رویاپردازی را هم از دست می‌دهی.

رویا توهم نیست. رؤیا، تصویر آینده واقعیت است. تصویری که قرار است قله را نشان دهد. آرمانشهری که قرار است پیشتران حرکت تو از حال به آینده باشد. حالانقطه طمع جدید دشمن شده و خاکی است که باید از آن دفاع کنی. ایلیس بی آن افتاده که بر ذهنت افسار بزند که حتی برای آینده‌ات که رویاپردازی نکنی؛ «حالا مثلاً فرض کنید که اگر چنانچه همین گزاره «نمی‌توانیم» که گفتیم انقلاب آمد و اساس این گزاره را به هم زد و از بین برد. علاج نشود. امروز باز در یک بخش‌هایی، با یک عناوین دیگری، با یک مقدمات دیگری، این «نمی‌توانیم»‌ها استخراج می‌شود که باید علاج بشود. حالا با آن مقدمات گاهی می‌گویند نمی‌گذارند؛ مثلاً جوان است، توانایی دارد، می‌تواند کار کند اما می‌گوید «نمی‌گذارند کار کنم». یا می‌گویند مدیریت جامعه ضعیف

قاری جوان، انتخاب درستی بوده؛ انقلاب یک روحیه تهاجمی دارد که خصلت انقلاب است، بنیان‌های غلط را، بنیان‌های گذشته را ویران می‌کند و به جایش نوآوری می‌کند، بنیان‌های جدیدی می‌آورد.... ما به کمک پایه‌های فکری انقلاب و به کمک روحیه جوان‌های انقلابی - که بحمد... امروز هستند و کم هم نیستند و زیادند و تحت تأثیر تفکرات انقلابی‌اند. می‌توانیم آن روحیه را تجدید کنیم؛ آن تهاجم را دوباره به وجود بیاوریم؛ آن حرکت عظیم را بار دیگر در کشور به وجود بیاوریم از حرکت عظیم فرهنگی. «۱۴۰۱/۰۹/۱۵»

**به رویاهایمان هم طمع دارند**

سعی می‌کنم در نوشتن و یادداشت‌برداری از عین جملات عقب‌نمانم. در همان حال که با خودکار ایرانی با نوک ۰/۷ دارم تندتند یادداشت‌برداری می‌کنم ذهنم مشغول جملات بالاست. این موضع و دیدگاه، دقیقاً عکس آن گزاره‌های غلطی است که این روزها دارند به کمک بوق‌های ایران‌ستیز و ویرانی‌طلب در آذهان عمومی ملت زورچیان می‌کنند که نمی‌شود، که نمی‌توانیم، که آبی چه فکر می‌کردیم و چه شد. نمی‌شود و نمی‌توانیم‌هایی که در حوزه فرهنگ و ذهن مدیران و مسئولان فرهنگی با دبی بالاتری پیام‌ها می‌شود تا بلکه دستگاه محاسباتی‌شان را تغییر دهد و واقعیات را ناقص و معوج ببیند. یک نفر اما اینجا و در راس هر دم در حسینیه امام خمینی (ره) و جایی که باید مسائل و مشکلات، خیلی بیشتر توی چشم باشند اما با همه این مشکلات نگاه دیگری دارد. مدام هم دیگران را تخریب می‌کند به دیدن چیزی که او هم دارد می‌بیند.

فرق او با دیگران این است که او برخورد اسواچ با سینه کشتی و

بعد از مدت‌ها سر و کله استکان‌های کمرباریک جای و شیرینی در حسینیه پیدا شده است. اعضای سی و اندی نفره شورا مستقر شده‌اند روی صندلی‌ها و دارند پذیرایی می‌شوند تا شروع مراسم. دکتر سوزنجی، عضو حقیقی شورا و دکتر سیدسعیدرضا عاملی، دبیر فعلی و دکتر محمدرضا مخبرزقوی، دبیر سابق شورا جزو اولین نفراتی هستند که از راه می‌رسند و در ادامه هم پیمان جلیلی رئیس سازمان صداوسیما، دکتر حداد عادل و در نهایت هم الباقی اعضا. ترکیب جدید که از سال گذشته منصوب شده، بعضی از چهره‌های جوان را هم وارد صحن شورا کرده است. دکتر پیغامی و دکتر سوزنجی از استادان دانشگاه امام صادق علیه‌السلام، دکتر ساعی رئیس دانشگاه سوره و دکتر بانکی‌پور نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی از همین قفله‌اند.

با ساعی از حدود یک دهه قبل آشنا هستم. جلو می‌روم و کمی گپ می‌زنیم. از وضعیت دانشگاه تحت مدیریتش می‌پرسم. اوضاع آرام است برخلاف التهاب روزهای اول و دم‌هایی که این روزها در فضای مجازی می‌دهند. حالا بعد از تقریباً دو ماه، دم خروس پروژه آشوب آن‌قدر بیرون زده که همان اندک عقبه معترض روزهای نخست هم عقب بکشد و ترجیح دهد مهره پروژه ویرانی‌طلبان نباشد. دانشگاه که اتفاقاً کارفرمایان پروژه آشوب امید زیادی هم به آن بسته بودند از جمله همان‌هایی است که دم خروس را دیده. حجت‌الاسلام قمی، رئیس سازمان تبلیغات از راه می‌رسد و حال و احوالی با ما می‌کند و صندلی کناری مان می‌نشیند. بحث را کوتاه و جمع دونفره‌شان را ترک نمی‌تواند تا راحت‌تر باشند برای زدن حرف‌هایی که شاید بودن من مذهب‌شان می‌کند.

**انتخاب درست قاری**

قبل از شروع مراسم با قاری هم گپی می‌زنم. از نیروهای رادیو قرآن است. پیش از این هم سابقه یک مرتبه قرآن‌در محضر رهبر انقلاب را داشته به دلیل برگزیده شدن در مسابقات قرآنی. پرسیدم آبی که خواهد خواند انتخاب خودش است یا نه که پاسخ مثبت می‌دهد. بخش‌هایی از سوره نحل را انتخاب کرده؛ «و پیمان خدا را به پهبایی اندک نفروشد؛ زیرا آنچه نزد خداست، برای شما بهتر است... آنچه از ثروت و مال] نزد شمامست، فانی می‌شود و آنچه [از پاداش و ثواب] نزد خداست، باقی می‌ماند، و قطعاً آنان که [برای دینشان] شکیبایی ورزیدند، پاداش‌شان را بر پایه بهترین عملی که همواره انجام می‌داده‌اند، می‌دهیم.» بعد دیدم تفسیر المیزان مرحوم علامه طباطبایی (ره) غرض این سوره را بیان این واقعیت می‌داند که غلبه دین حق (دین توحیدی اسلام) قطعی است.

جملاتی که در ادامه جلسه و از سوی رهبر انقلاب خطاب به جمع سی و اندی نفره شورای عالی انقلاب فرهنگی ایراد شد نشان داد انتخاب

نکته

**و اما علم...**

عمده بحث به فرهنگ و اصلاح فرهنگ می‌گذرد و سند مهندسی فرهنگی که بعد از یکی دو دهه گویا هنوز کارش تمام نشده و راهکار رفتن به جنگ معضلات فرهنگی و اندیشه‌های است. اواخر جلسه اما اشارات کوتاهی به ساماندهی علم و دانش هم می‌شود. لایه‌لایش اظهار نگرانی از وضعیت این روزهای علم در کشور؛ «در یک دوره‌ای، حدود یکی دو دهه پیش، یک حرکت وسیع و عمیقی در زمینه پیشرفت علم در کشور اتفاق افتاد. آن هم باز به خاطر همین بود که یک گزاره درست مسیح عبور از مرزهای دانش مطرح شد و همه‌گیر شد و پذیرفته شد، دنبال‌گیری شد، تعقیب شد و نتیجه این شد که ما از لحاظ

علمی واقعا یک حرکت بزرگی در کشور انجام دادیم؛ یعنی واقعا جهش علمی در کشور به وجود آمد. به دنبال آن، در بخش‌های مختلف جهش فناوری به وجود آمد؛ این، اتفاق افتاد؛ این واقعیتی است که وجود دارد. «۱۴۰۱/۰۹/۱۵»

اعتراف نهادهای علمی خارجی به رشد خیره‌کننده علمی ایران و در کنارش هم جهش بزرگ تکنولوژیک و فناورانه در حوزه‌های مختلف در همین یکی دو دهه شتک می‌زند توی ذهنم. جهشی که سرریزش ریخته در خیلی از صنایع از نفت و گاز گرفته تا صنایع نظامی و دفاعی و پالایشگاه‌سازی. ادامه سخنان اما دوباره رنگ هشدار می‌گیرد: «الان آن طور که انسان احساس می‌کند، با گزارش‌هایی که می‌رسد، این حرکت ضعیف شده. این خیلی خطرناک است؛ «۱۴۰۱/۰۹/۱۵»

ذهنی که نگاه به آینده ایران دارد و نگاهی که برای آینده ایران رویا ساخته و تمام هم و غم دیگران را برای